

Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

Attraktivt skoletilbud for alle børn og unge

Med aftalen fra juni 2018 om ingen udsatte boligområder i Aarhus Kommune har byrådet besluttet, at der skal ske massive forandringer i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven.

Forligspartierne ønsker, at der skal gøres op med bydelenes fysiske og sociale isolation, og at bydelene bliver omdannet til blandede bydele med en alsidig beboersammensætning, et sikkert og trygt nærmiljø, et rigt byliv og en oplevelsesrig arkitektur. Der skal være et særligt fokus på at tiltrække børnefamilier, som kan bidrage til en positiv udvikling af området. For at gøre Gellerup, Toveshøj og Bispehaven attraktiv for børnefamilierne, er det helt afgørende, at der skabes attraktive kvarterer med gode boliger, en god fritidsinfrastruktur og ikke mindst adgang til et attraktivt skoletilbud. De to aftaler, som er indgået med Brabrand Boligforening og Østjysk Bolig om renovering og udvikling af henholdsvis Gellerup, Toveshøj og Bispehaven, har til formål at sikre denne udvikling.

Forligspartierne er enige om, at et attraktivt skoletilbud spiller en afgørende rolle for, at børnefamilier ønsker at bosætte sig i bydelene. Med denne aftale ønsker forligspartierne for det første at sikre, at et attraktivt skoletilbud bidrager til, at Gellerup, Toveshøj og Bispehaven udvikler sig til bydele med en social balance, hvor børnene går på den lokale skole. For det andet skal et attraktivt skoletilbud også sikre, at alle børn i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven får de samme muligheder for at klare sig lige så godt, som børn i resten af kommunen.

En ny skole fra skoleåret 2025-2026

Dagtilbuddene og skolerne i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven gør en stor indsats for børnenes trivsel, udvikling og læring. I takt med at bydelene bliver udviklet, nye familier flytter ind, og befolkningssammensætningen dermed bliver ændret, er forligspartierne enige om, at der er brug for en ny start for skoletilbuddet, som afspejler de nye bydele.

Forligspartierne er opmærksomme på, at det er afgørende for en ny skoles succes, at den står klar på det rigtige tidspunkt. En beslutning nu om en ny skole, som familier, der overvejer at flytte til Gellerup, Toveshøj og Bispehaven, kan se blive bygget i løbet af de næste år, vil bidrage til, at bydelene bliver attraktive og understøtte en positiv udvikling. Omvendt kan en beslutning nu betyde, at en ny skole står klar, før der er tilstrækkeligt nyt og ændret elevgrundlag til skolen, hvis fx byudviklingen af bydelene ikke kommer til at foregå i det tempo, som forventet på nuværende tidspunkt. Derfor er timingen vigtig.

For at have en skole, som sikrer mindre og overskuelige afdelinger, giver en tryk start for de yngste børn i dagtilbud og skole og et udviklende lærings- og ungemiljø for de ældste børn, er forligspartierne enige om, at den nye skole skal bygges med to afdelinger. Forligspartierne er enige om, at målet er en folkeskole med SFO, som drives efter samme regler og byrådsbeslutninger som andre skoler i kommunen.

Der skal bygges en afdeling for børn i alderen 6-9 år med 0.-3. klasse og SFO (indskoling). Der skal etableres et tæt samarbejde mellem dagtilbud og skole med henblik på at skabe et sammenhængende børneunivers. En afdeling for børn i alderen 10-18 år, hvor der bliver etableret skole for 4.-9. klasse (melletrin og udskoling) og fritids- og

ungdomsskoletilbud, hvor der vil være et tæt samarbejde mellem skole og fritids- og ungdomsskoletilbud for at skabe sammenhæng i børnenes og de unges hverdag.

Skolen skal være klar til skoleåret 2025-2026. På det tidspunkt er de fleste af de aftalte blokke revet ned, og opførslen af de nye boliger er godt i gang. Fra det tidspunkt forventes beboersammensætningen at være ændret markant, fordi omkring halvdelen af beboerne på det tidspunkt forventes at bo i de nye boliger. Dette vil også være et signal til de familier, som flytter ind allerede nu med mindre børn om, at der vil være et attraktivt skoletilbud til deres børn. Når alle de nye boliger i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven er opført i 2029, er der et bedre grundlag for, at en lokal skole har en blandet elevsammensætning som stort set svarer til elevsammensætningen i de omkringliggende lokalområder.

Venstre og Liberal Alliance finder det naturligt, at bydele har egen distriktsskole. Venstre og Liberal Alliance er bekymret for, at beboersammensætningen og sammensætningen af børn i området ikke er ændret markant ved igangsættelse af en ny skole. Venstre og Liberal Alliance kan ikke på nuværende tidspunkt sige ja til en ny skole i Gellerup, da grundlaget ikke er tilstede. På sigt er det naturligt, men det kræver, at der sker markante forandringer. Venstre og Liberal Alliance tager forbehold for, at der bygges en ny skole til 2025-2026, idet de ønsker, at beslutningen om en ny skole skal udløses på baggrund af målbare indikatorer. Disse indikatorer kunne være, at der først bygges, når der højst er 20 procent af børnene med dansk som andetsprog i skoledistriktet, som har sprogstøttebehov, at selvforsørgelsesraten er den samme i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven som i resten af kommunen, og at der ikke må ske stigning i kriminaliteten fra indgåelse af aftalen til igangsættelse af byggeriet til en ny skole.

Dansk Folkeparti er enige i, at der skal være en afdeling for 6-9-årige klar til skoleåret 2025-2026, men tager forbehold for, at der bygges en afdeling for 10-18-årige før udvalgte kriterier er opfyldt. De kan fx være, at der højst er 20 procent af børnene med dansk som andetsprog i skoledistriktet, som har sprogstøttebehov, at selvforsørgelsesraten er den samme i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven som i resten af kommunen, og at der ikke må ske stigning i kriminaliteten.

Skolens størrelse og placering

Den nye skole skal bygges i Gellerup, og den skal være den lokale distriktsskole for børn i Gellerup, Toveshøj og den del af Bispehaven, som ligger sydvest for Rymarken. Målet er, at skolen skal være så attraktiv, at den tiltrækker ligeså stor en andel af distriktets børn som gennemsnittet for skolerne i Aarhus svarende til 63 procent. Den nye skole bygges med kapacitet til tre spor. Under den forudsætning forventes en ny skole at have omkring 600 elever, når den er fuld udbygget.

Forligspartierne er enige om, at både afdelingen for 6-9-årige og 10-18-årige bygges i Gellerup. Den konkrete placering af de to afdelinger drøftes med forligspartierne efter dialog med nuværende og kommende interessenter i lokalområdet forud for, at der fremsendes byrådsindstilling om den nye skole inden udgangen af 2019. Med henblik på at skabe et sammenhængende børneunivers undersøges muligheder for at placere afdelingen for 6-9-årige tæt på dagtilbudsafdelingerne, som ligger på Jettesvej.

I forbindelse med planlægningen skal det afklares, om der kan bygges dagtilbudsgrupper som erstatning for dagtilbudsgrupper, der skulle have flyttet på Tovshøjskolen, sammen med afdelingen for de 6-9-årige, eller om dagtilbudsgrupperne skal placeres et andet sted i Gellerup eller Toveshøj.

Aarhus Kommune har et mål om at være CO₂-neutral i 2030. Forligspartierne er enige om, at den nye skole skal bygges klima- og energivenligt. I anlægsudgiften til skolen er der taget højde for, at skolen kan opfylde energirammekrav for 2020, som er et niveau højere end de gældende myndighedskrav, hvilket er forbundet med ekstra udgifter på 7

procent. Forligspartierne ønsker endvidere, at der er fokus på cirkulær økonomi inden for den økonomiske ramme til byggeriet, således at der i videst muligt omfang arbejdes med genanvendelse af byggematerialer mv., og at der er et blik på, at den nye skole kan anvendes til andre formål end undervisning.

Skole med stærk faglighed og høj trivsel

Forligspartierne ønsker, at den nye skole skal blive kendt for at have en stærk faglighed med motiverende undervisningsformer samtidig med, at det er en skole, hvor eleverne har høj trivsel.

Forligspartierne ser gerne, at skolen favner ikke kun lokalområdets børn, men at den er så attraktiv, at den tiltrækker elever fra andre dele af Aarhus, der gør brug af det frie skolevalg. Stærk faglighed og høj trivsel skal bidrage til, at skolen tiltrækker elever på tværs af sociale, kulturelle, økonomiske, sproglige og demografiske skel. Forligspartierne beder Børn og Unge og Kultur og Borgerservice om at undersøge muligheder for at forankre kultur og idrætsaktiviteter på den nye skole i fritiden. Det kan bidrage til at skabe kendskab og venskab på tværs af Ringvejen og dermed også bidrage til, at skolen får en bredere geografisk elevsammensætning. Forligspartierne ønsker, at bedre muligheder for at krydse Ringvejen flere steder afdækkes med henblik på, at der er trygge og sikre skoleveje.

Forligspartierne er enige om, at Børn og Unge skal inddrage Børn og Unge-udvalget i forberedelsen af den nye skoles faglige og pædagogiske afsæt, hvor der tænkes i nye muligheder i forhold til undervisning og pædagogik. Drøftelsen skal være en del af programmeringsfasen med henblik på, at det faglige udgangspunkt kan blive afspejlet i skolens fysiske rammer.

I den forbindelse ønsker forligspartierne, at følgende skal drøftes i udvalget:

- Skolens faglige profil, hvor det skal drøftes, om det vil gøre skolen mere attraktiv for både lokalområdets og de omkringliggende lokalområders børn og forældre, at skolen har en særlig profil. Udvalget skal til drøftelsen præsenteres for forskellige profiler, fx i forhold til idræt, internationalt, innovation eller iværksætteri, og erfaringer fra andre skoler med at have en særlig profil. Der skal være dialog med ledere, medarbejdere og forældre, børn og unge og interessenter i lokalområderne om profilerne.
- Hvordan der kan være et stærkt forældresamarbejde på en ny skole, hvor der er blandt andet er fokus på styrkede skole-hjem samtaler.
- Hvordan der kan arbejdes med sprog, som en del af undervisningen i alle fag.
- Og andre emner, som kan blive relevante.

Forligspartierne ønsker i forbindelse med opstarten af den nye skole, at ledelse, medarbejdere, bestyrelse, forældre og andre aktører i lokalområdet, herunder foreningsliv og erhvervsliv indgår i dialog om, hvordan skolen bliver et samlingspunkt for hele lokalområdet, således at skolen bliver hele lokalområdets skole.

For at alle børnene i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven er rustede til at starte på den nye skole er forligspartierne enige om, at der nu skal igangsættes yderligere indsatser i forhold til at styrke børnenes sproglige kompetencer og forældrenes muligheder for understøtte deres børns trivsel og læring (se nedenfor).

Skoletilbuddet i periode 2020-2025

Som følge af aftalerne om udviklingen af Gellerup, Tovshøj og Bispehaven vil der ske nedrivning af blokke. Det har også betydning for skolernes elevtal, som forventes at falde markant frem til 2025.

Forligspartierne ønsker, at der skal ske ændringer i skoletilbuddet allerede nu for de børn, som går på de lokale skoler i Gellerup, Tovshøj og Bispehaven med henblik på, at de får mulighed for at klare sig endnu bedre, end de gør i dag. Forligspartierne anerkender den store indsats, som bliver gjort på Tovshøjsskolen og Ellekærsskolen for, at børnene skal trives og udvikle sig. Samtidig kan forligspartierne konstatere, at børnene på Tovshøjsskolen og Ellekærsskolen skal klare sig endnu bedre, hvis de skal have de samme muligheder som børn og unge i resten af kommunen.

Fusion af Tovshøjsskolen og Ellekærsskolen

For at sikre en bæredygtig skole med et tilstrækkeligt elevgrundlag er forligspartierne enige om, at der skal ske ændringer i skoletilbuddet fra skoleåret 2020-2021, hvor Tovshøjsskolen og Ellekærsskolen skal fusionere på Ellekærsskolens matrikel, indtil den nye skole åbner. Den fusionerede skole vil have SFO.

Tovshøjsskolens og Ellekærsskolens elevtal forventes at være faldende frem til 2025 som følge af nedrivningen af blokke i Gellerup, Tovshøj og Bispehaven. På begge skoler kan det forventes, at der vil være en lille klasse på hver årgang. Ifølge prognosen kan det forventes, at især i de ældste klasser vil der være meget lavt elevtal. Forligspartierne er enige om, at udviklingen i elevtallet skal følges tæt de kommende år med henblik på, at det skal vurderes, om de ældste klasser skal opretholdes i 2025 på den nye skole, eller om der skal ske distriktsændringer for disse klassetrin med henblik på at sikre et så godt skoletilbud som muligt for disse børn. Forligskredsen får status på udvikling i elevtallet på den fusionerede skole, når skoleprognoserne foreligger.

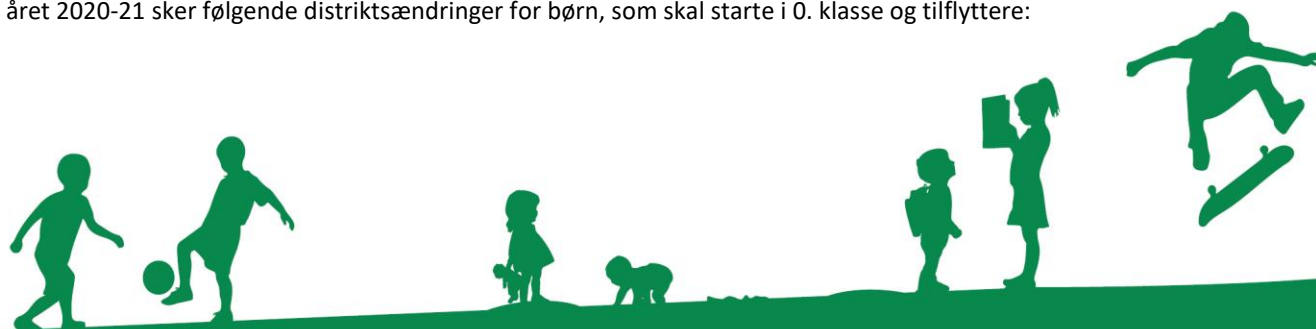
Nest på Tovshøjsskolen og Ellekærsskolen

For at styrke det faglige tilbud til børnene er forligspartierne enige om, at den fusionerede skole skal drives efter Nest-principper, og at eleverne, som begynder på Tovshøj-Ellekærsskolen, får undervisning efter Nest-principper, også når de flyttes til den nye skole. Nest betyder, at der vil være små klasser, to voksne i klasserne og en særlig pædagogisk metode efter Nest-principperne i al undervisning. Fokus i Nest er på en konsekvent anvendelse af struktur og forudsigelighed med afsæt i elevernes behov. Læringsprocessen hviler på en tydelig rammesætning, der gør læringen overskuelig for den enkelte elev, og derved frigør elevernes ressourcer til læring. Der vil blive igangsat kompetenceudviklingsforløb for skolernes medarbejdere, som vil veksle imellem tilførsel af viden og afprøvning i praksis. Katrinebjergsskolen har gode erfaringer med Nest, som vil blive inddraget i forhold til udviklingen af Nest på Tovshøj-Ellekærsskolen. Forligspartierne ønsker, at der bliver et tæt samarbejde med forældrene, hvor der kan hentes inspiration fra forældre-samarbejdet på Søndervangsskolen. Forligspartierne er af den overbevisning, at det ved en fusion af de to skoler vil gøre en forskel, at der arbejdes efter den samme metodik i forhold til alle klasser.

Ændringer i skoledistrikter

For at sikre en attraktiv skole er det afgørende, at skoledistriktet har et socialt balanceret elevgrundlag. Forligspartierne er derfor enige om, at der skal oprettes et nyt skoledistrikt til den nye skole, som sikrer, at både den nye skole og de omkringliggende skoler har et tilstrækkeligt og socialt balanceret elevgrundlag.

Distriktsændringerne skal ske af to omgange. I forbindelse med fusionen af Tovshøjsskolen og Ellekærsskolen fra skoleåret 2020-21 sker følgende distriktsændringer for børn, som skal starte i 0. klasse og tilflyttere:

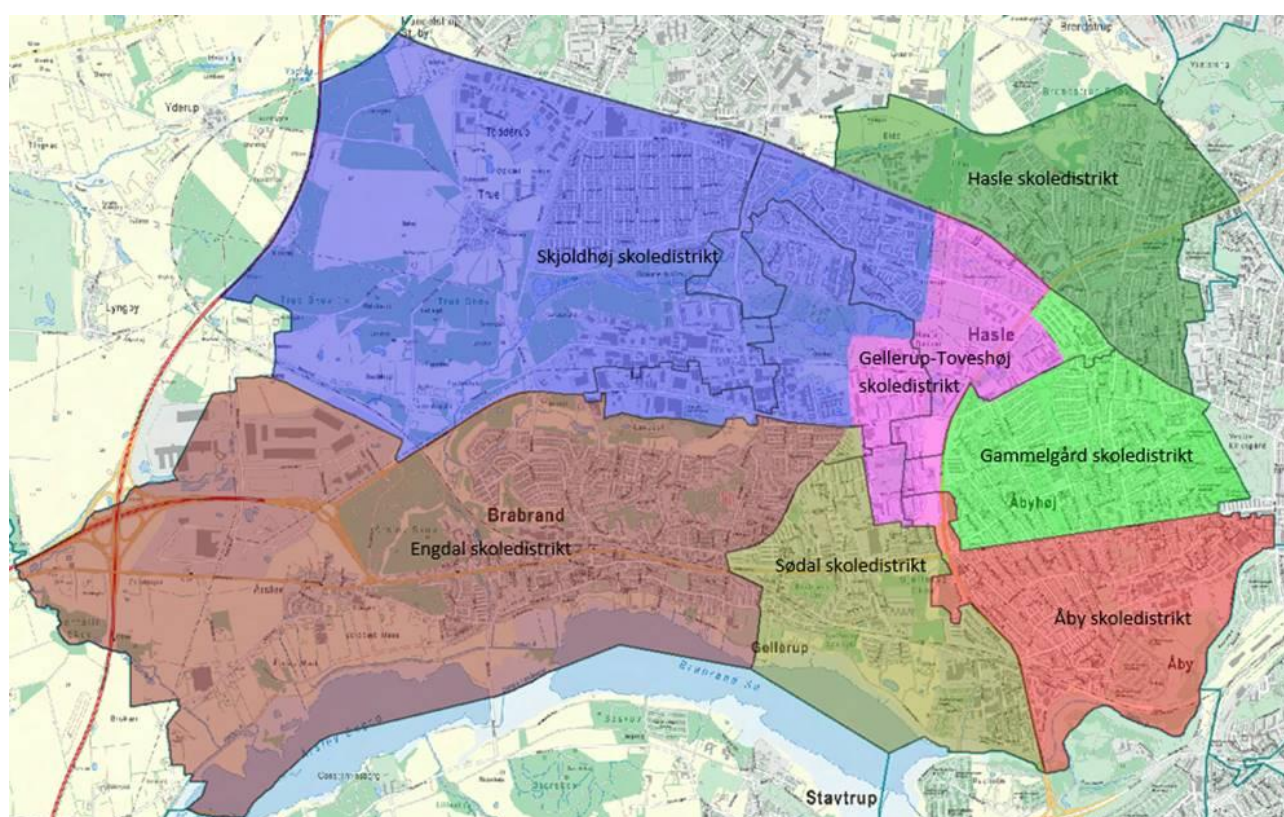

- Tovshøj-Ellekærskolens distrikt for 0. klassere og tilflyttere består fra Tovshøjskolens distrikt af Gellerup og Toveshøj og fra Ellekærskolens distrikt af området syd for Viborgvej, sydvestlige del af Bispehaven og Gellerup
- Skjoldhøjskolens distrikt tilføres Jernaldervejsområdet (vest for Hjordhøjgårdvejsvej og Bazar Vest) fra Ellekærskolens og Tovshøjskolens distrikt
- Gammelgårdsskolens distrikt tilføres den del af Bispehaven, som ligger nordøst for Rymarken

I forbindelse med opstart af den nye skole fra skoleåret 2025-26 sker følgende distriktsændringer for 0. klasses elever og tilflyttere:

- Den nye skoles distrikt består af Tovshøj-Ellekærskolens distrikt samt Gellerupdelen af Gammelgårdsskolens og Åby Skoles distrikt for 0. klasser og tilflyttere
- Sødalskolens distrikt tilføres Gellerupdelen af Engdalskolens distrikt (øst for Hejredalsvej)

Se kortet for de nye skoledistrikter nedenfor.

Disse distriktsændringer betyder, at alle skoledistrikterne har et befolkningsgrundlag på mellem knap 7.000 og godt 10.000 indbyggere. Dette er tilstrækkeligt til at kunne have bæredygtige skoler, når børnene tilvælger den lokale distriktsskole.

Sødalsskolen og Skjoldhøjsskolen er i prognoserne de mindste skoler, hvorfor de også tilføres distrikt fra naboskolerne. Forligspartierne er derfor enige om, at der skal afsættes 1 mio. kr. til hver af de to skoler til, at de kan igangsætte tiltag, så de kan øge deres egenskoleandel og rekruttering i de nye dele af deres distrikt.

Gammelgårdsskolen vil i 2029 efter tilførsel af en del af Bispehaven have stort set uændret elevtal sammenlignet med i dag. Det skyldes, at der er faldende elevtal i Gammelgårdsskolens distrikt. I skoleåret 2020-2021 forventes det ifølge skoleprognosen, at der er 21 elever i den nordøstlige del af Bispehaven, som vil tilhøre Gammelgårdsskolens distrikt. Under forudsætning af, at egenskoleandelen er den samme for børnene fra Bispehaven som for resten af Gammelgårdsskolens distrikt, vil der starte 16 børn i 0. klasse på Gammelgårdsskolen. Ifølge prognosen er der 80 børn i Gammelgårdsskolens nuværende distrikt, som skal starte i 0. klasse i skoleåret 2020-2021. Antallet af børn fra Bispehaven vil være faldende frem til 2025 som følge af nedrivning af blokke. Herefter vil det stige igen, når der bliver bygget nye boliger. Fra skoleåret 2025-2026 vil den del af Gammelgårdsskolens distrikt, som ligger i Gellerup, blive flyttet til det nye skoledistrikt. Det vil dreje sig om omkring 5 børn i 0. klasse.

Distriktsændringerne vil betyde, at der er børn, som bor i Gellerup og Toveshøj, som vil få væsentlig kortere til skole end i dag. Det vil især være børnene, som tilhører Gammelgårdsskolen og Åby Skole, fordi en ny skole vil være placeret i Gellerup, hvor de bor. Børnene i Bispehaven vil få lidt længere til Gammelgårdsskolen og til den nye skole, end de har i dag til Ellekærskolen.

Skoledistriktsændringerne vil blive gennemført i overensstemmelse med folkeskolens bestemmelser i forhold til byrådsbeslutninger, og der skal være en 8 ugers høringsperiode af skolebestyrelser m.fl. Forligskredsen vil have en grundig drøftelse af alle høringssvar, inden forslag til skoledistriktsændringer fremsendes til byrådet. Første byrådsbehandling forventes at være medio august. Høringsperioden bliver hermed indtil medio oktober. Byrådsbehandling, udvalgsbehandling med mulighed for foretræde finder sted i løbet af november. Endelig byrådsbeslutning forventes at være ultimo november, inden skoleindskrivningen starter. Inden forslaget til skoledistriktsændringer sendes i høring, er der en drøftelse af forslagene til ændringer med berørte skolebestyrelser.

Organisering og ledelse

De fysiske rammer for skoletilbuddet bidrager til, at skoletilbuddet bliver attraktivt, men det er ikke nok i sig selv. For at have et skoletilbud af høj kvalitet forudsætter det, at skolen har dygtige ledere og medarbejdere, som er dedikeret til opgaven, og at skolen er veldrevet og velfungerende.

Løbende opfølgning

Forligspartierne er opmærksomme på ændringerne af folkeskoleloven, som følger af udspillet om "Et Danmark uden parallelsamfund – ingen ghettoer i 2030". Udspillet er resulteret i, at folkeskoleloven er ændret, således at en folkeskole kan lukkes, hvis den vedvarende leverer dårlige resultater efter, at der har været udarbejdet handlingsplan og vejledningsforløb med henblik på at forbedre skolens resultater. Der er endvidere sket ændringer i folkeskoleloven, lov om friskoler og private grundskoler mv. samt lov om børne- og ungeydelse i forhold til obligatoriske stopprøver ved overgangen fra 0. klasse til 1. klasse for børn i udsatte boligområder samt standsning af børne- og ungeydelse ved ulovligt fravær, som ligger over 15 procent.

Forligspartierne anerkender betydningen af, at alle børn kan tale et alderssvarende dansk. Partierne understreger, at alle har tillid til, at Aarhus Kommunes lærere og pædagoger kan vurdere og sikre hvert barns udvikling og behov for støtte for at opnå dette. Partierne noterer sig, at de obligatoriske stopprøver kan supplere det arbejde, der allerede

pågår, og at der både på den fusionerede Tovshøj-Ellekærskole og den nye skole skal der være tæt opfølgning på, hvordan eleverne klarer sig fagligt ved stopprøverne i 0. klasse i forhold til deres sproglige udvikling og elevernes trivsel og fravær. Der skal være en tæt dialog og inddragelse af forældrene omkring deres børns skolegang.

Som en del af skolernes budgettildeling får de midler til indsatser til børn, som har sprogstøttebehov på baggrund af sprogtest. Anvendelsen af disse midler er i dag inden for skolernes decentrale råderum. Forligspartierne anmoder Børn og Unge om at beskrive modeller for, hvordan der fremover kan skabes en mere direkte sammenhæng mellem tildelingen af midlerne til børnene med sprogstøttebehov, indsatser, som sættes i gang, og effekten af dem. En af modellerne skal være, at der er central styring af midlerne. Modellerne skal drøftes med Børn og Unge-udvalget, og der skal peges på en model, som sikrer, at man får mest for pengene, som skal indføres på den nye skole som en forsøgsordning.

Understøttelse af den nye skole

Forligspartierne er inspireret af Børn og Unge-udvalgets studietur til London med besøg i udsatte boligområder, hvor programmet London Challenge har virket over en længere årrække i forhold til den måde, hvorpå skoler bliver drevet.

Forligspartierne ønsker, at ledere og medarbejder i tale og handlinger møder alle børn med de samme høje forventninger uanset hvor i kommunen de bor. Forligspartierne ønsker at det sker ved styrke samarbejdet og den gensidige ansvarlighed for elevernes læring, udvikling og trivsel mellem alle skoler i Aarhus. Forligspartierne ønsker derfor med afsæt i erfaringerne fra London, at den nye skole indgår i et tæt samarbejde med andre skoler med henblik på at opbygge stærke partnerskaber mellem skoler, som meningsfuldt kan videndele om god praksis, hvor skolerne også har en oplevelse af, at de har et fælles ansvar for børnenes læring, udvikling og trivsel på tværs af skoler. Det kobles med gensidige 'peer reviews', som skaber en systematisk ramme om konstruktiv feedback udført af lederkolleger. Der skal også etableres fora, hvor medarbejdere på tværs af skoler kan videndele med afsæt i mindsettet om stærkere læringsfællesskaber. Forligspartierne ser gerne, at privatskoler inviteres ind i et samarbejde med folkeskolerne i forhold til sparring og videndeling.

Erfaringerne fra London Challenge peger også på, at et markant løft af skoletilbud i udsatte områder kræver en ekstra indsats i en afgrænset årrække i forhold til løbende forvaltningsmæssig understøttelse af fremdrift samt ledelsesmæssig opfølgning. Forligspartierne er derfor enige om, at den nye skole skal understøttes af et bredt sammensat team. Teamet skal bidrage med relevante data, viden og kompetencer, og der kan trækkes på ressourcer i den øvrige forvaltning. Teamet skal mødes regelmæssigt med skoleledelsen for at understøtte og udfordre. Skoleledelsen kan herudover rekvirere teamet på ad hoc basis. En del af teamets opgaver er at rådgive skoleledelsen i forhold til prioritering af skolens projekter og indsatser med henblik på at sikre fuld fokus på det, der virker bedst. Ligeledes skal teamet have fokus på at understøtte skolebestyrelsens muligheder for et føre tilsyn med og fastsætte principper for skolen. Der skal være fokus på udvikling af en stærk skolebestyrelse, som kan løfte sin tilsynsforpligtelse i forhold til hele skolens virksomhed.

Forligspartierne er enige om at finde finansiering på 2,5 mio. kr. til indsatser i forhold til understøttelse af den nye skole, inden den åbner til skoleåret 2025-2026.

Dedikerede ledere og medarbejdere

Forligspartierne er opmærksomme på, at det er en meget kompleks opgave, som ledere og medarbejdere kommer til at stå over for i de kommende år. Det er fordi, at fusionen af Tovshøjskolen og Ellekærskolen og indførslen med undervisning efter Nest-principperne sker samtidig med, at der vil skulle ske tilpasninger i medarbejderstaben som følge af

elevtallet falder, og ikke mindst samtidig vil der også skulle være forberedelser af den nye skole med en ny elevsammensætning. Dette fordrer dygtige og dedikerede ledere og medarbejdere.

Ledere og medarbejdere skal kunne opbygge stærkere relationer mellem børnene på tværs af sociale skel og stærke professionelle relationer mellem medarbejderne. Formålet er, at skolen bliver et sted, hvor der er et godt børne- og undervisningsmiljø, hvor børn lærer og trives, og der er stærke læringsfællesskaber og social kapital mellem de professionelle.

For at skabe et sammenhængende skoletilbud mellem den fusionerede Tovshøj-Ellekærskole og den nye skole er forligspartierne enige om, at ledelsen af den fusionerede skole også er ledelsen af den nye skole. Medarbejderne på den fusionerede skole vil også være medarbejdere på den nye skole. Det vil betyde, at der vil være en ledelse og medarbejdere, som vil kunne indgå i planlægningen af den nye skole. Det vil også bidrage til at skabe den bedste sammenhæng for børnene, som vil skulle skifte til de nye fysiske rammer.

I forbindelse med, at elevtallet stiger, vil der skulle rekrutteres nye medarbejdere til skolen, og det vil være muligt at ansætte medarbejdere, som særligt brænder for opgaven omkring at skabe en attraktiv skole for børnene i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven.

Ledere og medarbejdere skal særligt i opstartsperioden for den nye skole have fokus på, at der bliver opbygget en stærk kultur omkring skolen, hvor der bliver investeret i, at der bliver gode sociale relationer mellem børn, forældre og de professionelle.

Skolebestyrelse

For at understøtte udviklingen af en attraktiv skole ønsker forligspartierne, at der gøres en ekstra indsats for, at både den fusionerede Tovshøj-Ellekærskole og den nye skole får en aktiv og stærk sammensat skolebestyrelse med repræsentanter fra lokalområdet. Afgørende er, at der er en stærk sammenhængskraft mellem forældre, ledelse og lokalområdet, herunder det lokale erhvervsliv.

Byrådet kan beslutte, at to pladser i skolebestyrelsen kan tildeles eksterne repræsentanter fra fx det lokale erhvervs- og foreningsliv eller fra de lokale ungdomsuddannelser. Forligspartierne er enige om, at denne mulighed skal benyttes med henblik på, at skolebestyrelsen kan blive en stærk samarbejdspartner med skolens ledelse.

Forligspartierne beder Børn og Unge om i forbindelse med etableringen af den fusionerede og den nye skole at understøtte etableringen af et advisory board.

Stensagerskolen

Fusionen af Tovshøjskolen og Ellekærskolen og samlingen af den fusionerede skole på Ellekærskolen betyder, at Tovshøjskolen ikke skal bruges til folkeskole fra skoleåret 2020-2021.

Stensagerskolen har givet udtryk for, at den foretrækker, at Tovshøjskolen ombygges til specialskole frem for Ellekærskolen, som er besluttet af byrådet, blandt andet på grund af varmtvandsbassinet på Tovshøjskolen og tilkørselsforhold. Samtidig viser det sig, at der kan opnås det største salgsprovenu for Ellekærskolen.

Forligspartierne er derfor enige om, at Tovshøjskolen ombygges til specialskole til Stensagerskolens elever, når Tovshøjskolens elever flytter ud fra skoleåret 2020-21. Stensagerskolen vil kunne flytte ind på Tovshøjskolen til skoleåret 2022-2023.

Special- og modtagelsesklasser

På Tovshøjskolen er der 2 modtagelsesklasser og på Ellekærskolen er der 8 specialklasser.

Med byrådets beslutning om, at Stensagerskolen flyttes til Ellekærskolen, blev det besluttet, at specialklasserne flyttes til andre skoler. Med fusionen af Tovshøjskolen og Ellekærskolen vil der være længere tid til processen med at finde en anden placering til specialklasserne, idet de kan være på Ellekærskolen frem til 2025.

Der skal findes en anden værtsskole til modtagelsesklasserne, som i dag er på Tovshøjskolen.

Dagtilbud

Forligspartierne er enige i, at dagtilbudsstrukturen skal tilpasses ændringerne i skolestrukturen.

Fusionen af Tovshøjskolen og Ellekærskolen betyder, at Ellekær Dagtilbud nedlægges, og afdelingerne fusioneres med henholdsvis dagtilbuddet i Skjoldhøj og Toveshøj.

En del af afdelingerne i Tovshøj Dagtilbud var planlagt til at flytte ind på Tovshøjskolen. Disse afdelinger vil skulle placeres et andet sted. I den forbindelse skal det vurderes, om der skal ske ændringer i sammensætningen af Tovshøj og Brabrand dagtilbud.

Styrkelse af børnenes livsmuligheder

Forligspartierne anerkender, at der af områdets medarbejdere bliver gjort en stor indsats for at styrke børnenes udvikling, læring og trivsel. Data viser imidlertid, at børn i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven på flere parametre klarer sig dårligere end børn i resten af kommunen. Det gælder i forhold til sprog, sundhed, trivsel, karakterer og opstart af ungdomsuddannelse.

Forligspartierne er enige om, at det er for sent at sætte ind, når børnene starter i skole. Derfor skal den faglige indsats styrkes for de mindste børn i sundhedsplejen og dagtilbuddene, men ikke mindst skal der være fokus på forældrenes ansvar og samarbejdet med forældrene. Ved at understøtte forældrene i at være gode rollemodeller og klæde dem bedre på til det danske samfund, styrkes forældrenes mulighed for at støtte børnene i hjemmet til gavn for børnenes sproglige udvikling og muligheder for uddannelse og beskæftigelse.

Forligspartierne er enige om, at der skal igangsættes indsatser, som har til formål, at børnene i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven får en god start på livet og får gode sprogkondskaber, og at forældreansvar og -kompetencer styrkes. Forligspartierne har en forventning om, at en tidlig indsats blandt andet med fokus på sprog også vil betyde, at flere børn ikke vil have sprogstøttebehov og dermed vil kunne starte på den nye skole.

Forligspartierne ønsker et særligt fokus på familier, der i er risiko for ikke at få uddannelse eller at være i beskæftigelse. Forligspartierne er enige om, at der skal sikres en helhedsorienteret indsats for disse familier og ønsker, at det i regi af Social og Beskæftigelsesudvalget og Børn og Unge-udvalget undersøges, om de positive erfaringerne med Familiernes Hus i Esbjerg og Høje-Taastrup kan inspirere til en lignende indsats i Aarhus Kommune.

Forligspartierne er opmærksomme på, at for de større børn spiller fritids- og ungdomsskoletilbuddene i dag en vigtig rolle i forhold til at sikre inkluderende og målrettede indsatser for børn og unge i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven. Denne indsats er vigtig for børnenes og de unges trivsel og udvikling og for sammenhængskraften og tryghed i lokalområderne. Det er vigtigt for forligspartierne, at denne indsats fortsætter i de kommende år. Forebyggelse af, at unge bliver afhængige af narkotika og andre rusmidler, er i den forbindelse også en vigtig kriminalitetsforebyggende indsats. Forligspartierne beder derfor Børn og Unge og Sociale Forhold og Beskæftigelse om i samarbejde med Østjyllands Politi at øge den fælles indsats for, at børn og unge ikke har et misbrug af narkotika. Det skal ske gennem et samarbejde mellem Børn- og Unges tilbud i området og Sociale Forhold og Beskæftigelses Rusmiddelteam.

For at styrke samarbejdet om indsatserne til børnene og de unge mellem Sociale Forhold og Beskæftigelse og Børn og Unge ser forligspartierne gerne, at Gellerup, Toveshøj og Bispehaven gøres til prioriterede områder i udrulning af Fællesskabelse på Tværs med henblik på, at børnene og familierne får glæde og gavn af et tættere tværfagligt og tværmagistratsligt samarbejde. Fællesskabelse på Tværs består i et tættere samarbejde mellem Familiecenteret og dagtilbud, skoler og fritidstilbud om konkrete bekymringer om et barn. Nøgled medarbejdere deltager i træningsdage om forståelse af det tværfaglige samarbejde, brug af Signs of Safety og en løsningsfokuseret tilgang.

Forligspartierne er enige om, at følgende indsatser skal sættes i gang i perioden fra 2020-2029, som udspringer af gen-tænkningen af tilbuddene til børnene og de unge i Gellerup, Toveshøj og Ellekær samt London Challenge:

- **Ekstra sundhedsplejebesøg**, når børnene er fire måneder og et udvidet besøg ved ni måneder, hvor der er fokus på sprogudvikling og relationsdannelse mellem barn og forældre. Formålet er, at forældrene får større viden om, hvordan de stimulerer deres barn. Forældrene vil blandt andet få udleveret sprogposer.
- **Forældreforløb**, hvor alle forældre i dagtilbuddene i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven tilbydes et forløb, hvor de får styrket deres kompetencer i forhold til at være forældre. Forløbene indledes med et hjemmebesøg inden opstart i dagtilbud med henblik på forventningsafstemning og med et introduktionsmøde i dagtilbuddene. Selve forældreforløbene består dels af besøg og workshops i dagtilbuddet, dels i afprøvning i hjemmet. Det er afgørende, at forløbene relaterer sig til familiernes hverdag og giver redskaber til at håndtere håndgribelige situationer i hverdagen, herunder samarbejdet mellem forældre og konfliktløsning. Indsatsen vil blive koordineret med forældredelen af de obligatoriske læringstilbud, som træder i kraft den 1. juli 2019. Dagtilbuddene kan endvidere være behjælpelig med at formidle til forældre, at der er mulighed for åben, anonym rådgivning til familier med børn i Socialforvaltningen.
- **Hjemmebesøg**, hvor medarbejdere i dagtilbud, skole og SFO besøger familierne i hjemmet er et af flere virkemidler i et stærkt forældresamarbejde, som fx er en udbredt praksis i London. Målet med hjemmebesøg er at bidrage til at øge kendskabet til hinanden, styrke relationen og sætte fokus på gensidig forventningsafstemning omkring barnets dagtilbuds- og skolegang. Der udvikles et samlet koncept for et årligt besøg i hjemmet af det pædagogiske personale.
- **Styrkede skole-hjemsamtaler**: Læringen fra London samt fra forskning på området er, at et stærkt samarbejde mellem skole og hjem er afgørende for børns læring, udvikling og trivsel. Skole-hjemsamtaler skal i den sammenhæng sikre, at skolen og forældrene i samarbejde tager ansvar for barnets faglige, sociale og dannelsesmæssige udvikling. Det skal prioriteres, at der skal være fire årlige skole-hjemsamtaler med fokus på den faglige udvikling, herunder særligt i fagene dansk og matematik. Fremmødet blandt forældrene betones.

Samtalerne organiseres som elevstyrede skole-hjemsamtaler, der støtter alle parter i samarbejdet om elevens læring.

Der afsættes 1,9 mio. kr. i perioden 2020-2029 til initiativer fordelt med 0,3 mio. kr. til ekstra sundhedsplejebesøg, 1,0 mio. kr. til forældreforløb og 0,6 mio. kr. til hjemmebesøg.

Udvikling af området omkring Ellekærskolen

En ny skole i Gellerup og fusionen af Tovshøjskolen og Ellekærskolen vil betyde, at Tovshøjskolens og Ellekærskolens bygninger ikke skal bruges fra henholdsvis 2020 og 2025. Forligspartierne er enige om, at Ellekærskolen skal sælges med henblik på byudvikling af området. Alle skolens idrætsfaciliteter bevares til fritidsbrugere. Forligspartierne er endvidere enige om, at de tre boldbaner, som ligger ved Jernaldervej, også skal sælges med henblik på at få et større og sammenhængende byudviklingsområde og finansiering til en ny skole.

Et nyt boligkvarter ved Ellekær vil i høj grad understøtte udviklingsplanen for Bispehavens vision om at skabe et nyt og attraktivt lokalområde i bydelen Hasle. Udviklingen af boligkvarteret vil tage udgangspunkt i stedets kvaliteter med den grønne og bynære beliggenhed og i nærhed til gode idrætsfaciliteter, dagtilbud mv. I den forbindelse er det vigtigt at skabe rammerne for, at der kan udvikles et sammenhængende og attraktivt boligområde.

Nye private boliger - særligt rækkehuse - kan tiltrække børnefamilier til området, som vil bidrage til at skabe en mere blandet beboersammensætning og elevgrundlag for fremtidens skoletilbud.

Ud fra meget overordnede og foreløbige vurderinger er det forventningen, at der vil kunne opføres omkring 170 familieboliger på skolens matrikel og knap 150 familieboliger på arealet med boldbanerne ud til Jernaldervej. Det vil blive til et boligområde med omkring 700-800 nye borgere, hvoraf omkring 100 vil være børn i skolealderen. Dette boligområde vil tilhøre den nye skole, og det vil således bidrage til, at elevsammensætningen vil blive markant anderledes med flere børn, som kommer fra nye private boliger.

Udviklingen af Ellekærområdet vil i høj grad også bidrage til den ønskede bymæssige sammenfletning, hvor Bispehaven åbnes op og kobles til den omkringliggende by. Mod nord vil Bispehaven således både koble sig på den grønne kile og det nye boligkvarter, som vil bidrage til at understøtte de nuværende kvaliteter og gøre op med områdets sociale og fysiske isolation.

Fritidsbrugere

Folkeskolers faciliteter bruges i stort omfang til fritidsaktiviteter uden for skoletiden. Ændringer i skolekapaciteten har derfor også betydning for fritidsbrugerne. Opførelsen af en ny skole i Gellerup vil betyde, at der kommer nye muligheder for fritidsbrugere i Gellerup, hvor de vil kunne bruge skolens idrætssale, faglokaler mv. Tovshøjskolens idrætsfaciliteter og boldbanerne ved Tovshøjskolen vil kunne bruges i samme omfang som i dag.

Ellekærskolens idræts- og kantinefaciliteter bevares og vil indgå i planerne for byudvikling af området. Ellekærskolens idrætsfaciliteter vil kunne bruges i samme omfang som i dag. Der afsættes 2 mio. kr. til flytning af klubhusfaciliteter mv. til anden placering ved boldbanerne set i sammenhæng med de tiltag, som er aftalt i udviklingsplanen for Bispehaven. Der afsættes 1,0 mio. kr. til drift af idrætsfaciliteterne.

Forligspartierne er enige om, at der ikke må reduceres i antallet af boldbaner. Ved Ellekærskolen omdannes en grusbane til kunstgræs. Derudover afsættes der 21 mio. kr. til etablering af tre boldbaner et andet sted i kommunen, som er klar, inden boldbanerne ved Ellekærskolen bliver nedlagt. De lokale fodboldklubber skal have fortrinsret til fortsat at bruge banerne ved Ellekærskolen, således det er klubber, som ikke er geografisk forankret i lokalområdet, som flyttes til andre baner. Der afsættes endvidere 7 mio. kr. til idrætsfaciliteter.

Der er det samme antal boldbaner, og der sker derfor ingen ændringer i driftsbudgettet til boldbaner som følge af denne aftale.

Forligspartierne ønsker, at mulighederne for at have et aktivt fritidsliv fastholdes samtidig med, at der kommer flere indbyggere i Aarhus. Med afsæt i Kultur og Borgerservice beskrivelse af behovet for flere boldbaner forpligter forligspartierne hinanden på, at der skal arbejdes med at finde finansiering til flere boldbaner.

Økonomi

Opførelsen af en ny skole, fusion af Tovshøjskolen og Ellekærskolen og indsatser til at styrke børnenes trivsel og læring er forbundet med udgifter til både drift og anlæg. Samtidig er der mindreudgifter som følge af fusionen af de to skoler og indtægt fra salg af en skole og boldbaner.

Anlægsudgiften til en ny skole, dagtilbud og fritidstilbud er 339 mio. kr. inklusiv udgifter til grund. Udgifterne til tre nye fodboldbaner er 21 mio. kr., 2 mio. kr. til flytning af klubhus mv. og 7 mio. kr. til idrætsfaciliteter.

Der er følgende driftsudgifter:

- 1,9 mio. kr. i perioden 2020-2029 til indsatser til styrkelse af forældrekompetencer og ansvar og børnenes sprog
- 10,2 mio. kr. årligt til ledelse, bygningsdrift, magnetskolemidler og udgifter til transport til elever med sprogstøttebehov til den nye skole
- 2,0 mio. kr. til Sødalskolen og Skjoldhøjskolen til at øge egenskoleandelen
- 1,0 mio. kr. årligt fra 2025-2026 til drift af idræts- og kantinefaciliteter ved Ellekærskolen

Disse driftsudgifter afholdes af mindreudgifterne til bygningsdrift, ledelse og heldagskolemidler som følge af, at der ikke skal drives skole på Tovshøjskolen og Ellekærskolens matrikler fra henholdsvis 2020 og 2025, og at der kan nedlægges et dagtilbud.

Udgiften til Nest på den fusionerede Tovshøj-Ellekærskole afholdes inden for de to skolers budgetter, inklusiv heldags-skole- og magnetskolemidler, dog justeret for udviklingen i elevtallet. Nogle år bliver der tilført ekstra midler, mens der i andre år tildeles færre midler på grund af færre elever. Det forudsættes, at 80 procent af skolens budget til støttedcenter og sprogindsatser indgår i finansieringen, idet der er en forventning om, at disse elevers undervisningstilbud kan være i Nest-klasserne som følge af, at der er to voksne, små klasser og Nest-pædagogik.

Når der er afsat finansiering til ovenstående indsatser, er der mindreudgifter til drift på 13 mio. kr. i perioden 2020-2030, og herefter 6,3 mio. kr. årligt. Driftsmidlerne kapitaliseres til finansiering af anlægsudgifterne til ny skole.

Den samlede økonomi i aftalen fremgår af nedenstående tabel. Forligspartierne er enige om, at den manglende anlægsfinansiering på 81,6 mio. kr. skal indarbejdes i budgettet for 2020-2023 inden for rammen af frie anlægsmidler, og forligspartierne vil i forbindelse med budgetforhandlingerne drøfte eventuel alternativ finansiering. I det omfang, at

det udskydes at finde finansiering til kommende år, vil de tre boldbaner bliver finansieret først af de midler, som allerede er peget på.

Udgifter og finansiering

	Mio. kr.
Udgifter	
Ny skole, 10 dagtilbudsgrupper og klub	339,0
Boldbaner	21,0
Idrætsfaciliteter	7,0
Drift af idrætsfaciliteter (svarende til 1,0 mio. kr. årligt)	21,0
Flytning af klubhusfaciliteter	2,0
Finansiering	
Salg af Ellekærskolen	-56,4
Salg af boldbaner ved Ellekærskolen	-55,2
Anlægsfinansiering fra dagtilbud og klub	-36,2
Kapitalisering af driftsbesparelse	-97,0
Driftsbesparelse 2020-29	-18,7
Midler afsat til nybyggeri af skoler (budget 2019)	-40,8
Renter	2,9
Manglende finansiering	88,6

Dialog og inddragelse

Forligspartierne lægger vægt på, at der i forhold til gennemførelsen af alle elementer i aftalen, at det sker i bred dialog og samarbejde med nuværende og kommende interessenter.

Underskrifter

Aarhus Byråd den 22. maj 2019

For partierne

Socialdemokraterne

Venstre

Socialistisk Folkeparti

Det Radikale Venstre

Dansk Folkeparti

Enhedslisten

Alternativet

Det Konservative Folkeparti

Liberal Alliance

